

Mentides perilloses

Resulta complicat de trobar un qualificatiu per al comportament del Ministeri de Sanitat pel que fa al cas del medicament Amerscan Pulmonate II Technetium Lung Agent. Com ja deuen saber els lectors, (Veg. EL TEMPS núm. 708 i 710) aquest producte, un fàrmac que conté un isòtop radioactiu i que s'utilitza per fer proves diagnòstiques, ha estat retirat per tal d'evitar una possible contaminació de la malaltia de Creutzfeld Jacob (MCJ), la derivada humana del mal de les vaques boges. No hi ha encara cap prova científica que aquesta malaltia pugui ser transmesa per la sang, però n'és una possible via de contagi i les autoritats europees han decidit per això retirar de la circulació aquest medicament que té un component extret de la sang, l'albumina i que, en tres dels lots, contenia donacions d'una persona que va morir per la MCJ.

La retirada preventiva és la resposta lògica a una situació potencialment perillosa de què ningú no és culpable. Després, la pràctica mèdica aconsella fer un seguiment discret però efectiu dels possibles malalts, advertir-los de la possibilitat, encara no provada però latent, que poden desenvolupar la malaltia i, sobretot, evitar que els pacients

es facen donants, tant de sang com d'òrgans ja que, almenys en un cas, se sap que la MCJ ha estat encomanada per un trasplantament de còrnia. Per fer això cal, primer de tot, identificar els malalts que han rebut els lots retirats de l'Amerscan. I això, a l'estat espanyol és, pràcticament, impossible.

La pràctica habitual en els departaments de medicina nuclear, on són utilitzats aquests medicaments coneguts com a radiofàrmacs, no sol prendre cura de registrar el lot del producte que se li ha administrat al pacient. El Ministeri de Sanitat, en una jugada que intentava evitar l'alarma social, va mentir a l'opinió pública i va dir que tots els pacients estaven identificats i que eren un total de 209. Encara més, va anunciar que l'Institut de Salut Carlos III realitzaria un programa de seguiment dels pacients afectats. Unes setmanes

després, quan l'afer arribà a la premsa estatal (EL TEMPS ja havia denunciat la mentida) el ministeri canvià la seua versió i, tot i continuar dient que tot està controlat, ha augmentat el nombre d'afectats a 856. La maniobra evidencia la mentida, i lluny d'evitar l'alarma sanitària contribueix a crear-la: el ball de xifres deixa clar que el nombre d'afectats no es coneix. A la pregunta formulada per una diputada d'Izquierda Unida, el sub-director general de control farmacèutic ha manifestat que els metges hauran de decidir si ho comuniquen als afectats o no. No es realitzarà doncs, el seguiment epidemiològic general, ni s'advertirà de la perillositat de fer donacions d'òrgans si no és que els metges ho consideren convenient. Un autèntic desastre.

L'afer de l'Amerscan és només la punta d'un iceberg que afecta els serveis de medicina nuclear de molts hospitals, cosa que denunciàvem en la revista la setmana passada. Aquests serveis vénen el·ludint sistemàticament el control farmacèutic dels productes que usen, i que la llei ordena; això provoca que es pugui administrar a un pacient un radiofàrmac sense prendre nota del lot a què correspon. A més, tot un seguit d'irregularitats entre les quals es troben la realització d'assaigs clínics sense permís oficial,

que es fan sota la premissa que són "pràctiques mèdiques comunes"; potser ho siguin però són il·legals. El Ministeri de Sanitat tenia l'oportunitat d'aprofitar aquest cas per posar ordre en un terreny conflictiu que necessita una revisió urgent per tal d'adaptar-se a la legislació vigent, a l'estat i a Europa, però ha preferit amagar la responsabilitat sota l'ala i mentir a la ciutadania per evitar la responsabilitat. Potser, el Partit Popular ja no recorda que quan es trobava en l'oposició, el seu senador per Granada, Juan de Dios Martínez Soriano va interpel·lar amb contundència la Ministra de Sanitat, en aquell moment la socialista M. de los Angeles A. Millán, sobre aquestes pràctiques mèdiques. Només va obtenir una resposta evasiva, la mateixa que ara els responsables del seu partit donen a la ciutadania. ■

JORDI SEBASTIÀ

“El Ministeri de Sanitat ha mentit pel que fa al cas del medicament dels vaques boges. Ha canviat dues vegades el nombre d'afectats i lluny d'evitar l'alarma social, l'ha creada.”